

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

BÙI XUÂN QUÝ

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN TIẾNG ANH
Ở CÁC TRƯỜNG PHỔ THÔNG DÂN TỘC BÁN TRÚ TIỂU HỌC
HUYỆN NẠM PỒ, TỈNH ĐIỆN BIÊN**

Ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 8.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS Phùng Thị Hằng

THÁI NGUYÊN - 2018

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn này do bản thân tôi thực hiện dưới sự hướng dẫn khoa học của PGS.TS. Phùng Thị Hằng. Các kết quả nghiên cứu được trình bày trong luận văn là trung thực và chưa từng được công bố trong bất kỳ công trình nào khác. Mọi thông tin trích dẫn trong luận văn đều đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, tháng 12 năm 2018

Tác giả

Bùi Xuân Quý

LỜI CẢM ƠN

Tác giả xin được bày tỏ lòng biết ơn Ban chủ nhiệm Khoa Tâm lý giáo dục, các giảng viên Khoa Tâm lý giáo dục trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên đã tận tình giảng dạy và tạo mọi điều kiện thuận lợi cho tác giả trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và thực hiện luận văn.

Với tình cảm chân thành, tác giả xin được bày tỏ lòng biết ơn, cảm ơn sâu sắc tới PGS.TS. Phùng Thị Hằng đã tận tình hướng dẫn, giúp đỡ để luận văn được hoàn thành.

Tác giả xin được gửi lời cảm ơn tới Ban giám hiệu, lãnh đạo các phòng ban, các giáo viên và học sinh các trường phổ thông dân tộc bán trú tiểu học huyện Nậm Pồ, tỉnh Điện Biên đã nhiệt tình giúp đỡ tạo mọi điều kiện thuận lợi để tác giả hoàn thành luận văn.

Cuối cùng, tác giả xin được gửi lời cảm ơn tới bạn bè, gia đình và đồng nghiệp đã luôn động viên, giúp đỡ tác giả hoàn thành khóa học.

Thái Nguyên, tháng 12 năm 2018

Tác giả

Bùi Xuân Quý

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG, BIỂU ĐỒ	v
MỞ ĐẦU	1
1. Lí do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	2
4. Giả thuyết khoa học	3
5. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
6. Phạm vi nghiên cứu	3
7. Phương pháp nghiên cứu	4
8. Cấu trúc luận văn	5
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN TIẾNG ANH Ở TRƯỜNG PHỔ THÔNG DÂN TỘC BÁN TRÚ TIỂU HỌC	6
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề	6
1.1.1. Trên thế giới	6
1.1.2. Ở Việt Nam	8
1.2. Các khái niệm cơ bản	10
1.2.1. Quản lý	10
1.2.2. Dạy học, hoạt động dạy học	11
1.2.3. Hoạt động dạy học môn Tiếng Anh	12
1.2.4. Quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Anh	13
1.3. Một số vấn đề cơ bản về quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Anh ở trường phổ thông dân tộc bán trú tiểu học	13
1.3.1. Hoạt động dạy học môn Tiếng Anh ở trường phổ thông dân tộc bán trú tiểu học	13

1.3.2. Nội dung quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Anh ở trường phổ thông dân tộc bán trú tiểu học.....	24
1.3.3. Những yếu tố ảnh hưởng tới quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Anh cho học sinh ở trường phổ thông dân tộc bán trú tiểu học	29
Tiểu kết chương 1	32
Chương 2: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN TIẾNG ANH Ở CÁC TRƯỜNG PHỔ THÔNG DÂN TỘC BÁN TRÚ TIỂU HỌC HUYỆN NẬM PỒ, TỈNH ĐIỆN BIÊN	33
2.1. Vài nét về các trường phổ thông dân tộc bán trú tiểu học được khảo sát.....	33
2.1.1. Đặc điểm tự nhiên, kinh tế- văn hóa- xã hội của huyện Nậm Pồ, tỉnh Điện Biên	33
2.1.2. Khái quát về các trường PTDTBT tiểu học huyện Nậm Pồ, tỉnh Điện Biên ...	34
2.2. Mục đích, nội dung và phương pháp khảo sát.....	37
2.2.1. Mục đích khảo sát.....	37
2.2.2. Phạm vi và đối tượng khảo sát.....	37
2.2.2. Nội dung khảo sát	37
2.2.3. Phương pháp khảo sát và phương thức xử lý số liệu.....	37
2.3. Kết quả khảo sát.....	38
2.3.1. Thực trạng hoạt động dạy học môn Tiếng Anh ở các trường phổ thông dân tộc bán trú tiểu học huyện Nậm Pồ, tỉnh Điện Biên	38
2.3.2. Thực trạng quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Anh ở các trường phổ thông dân tộc bán trú tiểu học, huyện Nậm Pồ - tỉnh Điện Biên.....	48
2.3.3. Thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Anh ở các trường phổ thông dân tộc bán trú tiểu học huyện Nậm Pồ, tỉnh Điện Biên.....	60
2.3.4. Đánh giá chung về thực trạng	62
Tiểu kết chương 2	65
Chương 3: BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC MÔN TIẾNG ANH Ở CÁC TRƯỜNG PHỔ THÔNG DÂN TỘC BÁN TRÚ TIỂU HỌC HUYỆN NẬM PỒ, TỈNH ĐIỆN BIÊN.....	66
3.1. Các nguyên tắc đề xuất biện pháp	66

3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính đồng bộ	66
3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính thực tiễn	66
3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo chất lượng và tính hiệu quả.....	66
3.1.4. Nguyên tắc đảm bảo tính kế thừa và phát triển	66
3.1.5. Nguyên tắc đảm bảo tính khả thi	67
3.2. Biện pháp quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Anh ở các trường phổ thông dân tộc bán trú tiểu học huyện Nậm Pồ, tỉnh Điện Biên	67
3.2.1. Chỉ đạo xây dựng kế hoạch dạy học môn Tiếng Anh ở trường PTDTBT phù hợp với tình hình thực tiễn	67
3.2.2. Chỉ đạo triển khai sinh hoạt tổ chuyên môn theo hướng phát triển năng lực dạy học môn Tiếng Anh	69
3.2.3. Chỉ đạo đổi mới nội dung và phương pháp dạy học môn Tiếng Anh ở các trường PTDTBT tiểu học theo hướng phát triển năng lực học sinh.....	72
3.2.4. Chỉ đạo đổi mới phương thức kiểm tra, đánh giá kết quả học tập môn Tiếng Anh ở trường PTDTBT tiểu học	75
3.2.5. Chỉ đạo tăng cường các điều kiện cơ sở vật chất, trang thiết bị kỹ thuật phục vụ dạy học môn Tiếng Anh ở trường PTDTBT tiểu học.....	77
3.3. Môi quan hệ giữa các biện pháp	79
3.4. Khảo nghiệm mức độ cần thiết và tính khả thi của các biện pháp	80
3.4.1. Mục đích khảo nghiệm	80
3.4.2. Nội dung khảo nghiệm.....	80
3.4.3. Phương pháp khảo nghiệm	80
3.4.4. Kết quả khảo nghiệm	80
Tiểu kết chương 3	85
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	86
1. Kết luận.....	86
2. Khuyến nghị.....	87
TÀI LIỆU THAM KHẢO	89
PHỤ LỤC	91

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

CLB	: Câu lạc bộ
DH	: Dạy học
GD&ĐT	: Giáo dục và đào tạo
HĐDH	: Hoạt động dạy học
PPDH	: Phương pháp dạy học
PTDTBT	: Phổ thông dân tộc bán trú
QL	: Quản lý

DANH MỤC CÁC BẢNG, BIỂU ĐỒ

Bảng 2.1.	Mạng lưới trường lớp HS, GV Tiểu học huyện Nậm Pồ năm học 2016 - 2017	35
Bảng 2.2.	Tình hình CSVC tại các trường PTDTBT tiểu học huyện Nậm Pồ, tỉnh Điện Biên	36
Bảng 2.3.	Bảng tổng hợp đối tượng và số lượng phiếu khảo sát.....	37
Bảng 2.4.	Nhận thức của CBQL, giáo viên, học sinh về tầm quan trọng của HDDH môn Tiếng Anh ở trường PTDTBT tiểu học	38
Bảng 2.5.	Đánh giá của CBQL và giáo viên về mức độ thực hiện và kết quả đạt được đối với nội dung dạy học môn tiếng ở các trường PTDTBT tiểu học..	41
Bảng 2.6.	Đánh giá của CBQL và giáo viên về mức độ thực hiện và hiệu quả đạt được của việc sử dụng phương pháp dạy học môn Tiếng Anh ở các trường PTDTBT tiểu học.....	44
Bảng 2.7.	Đánh giá học sinh về mức độ thực hiện của việc sử dụng phương pháp dạy tiếng Anh ở các trường PTDTBT tiểu học	45
Bảng 2.8.	Kết quả học tập môn Tiếng Anh của học sinh các trường PTDTBT tiểu học	47
Bảng 2.9.	Đánh giá của khách thể điều tra về biện pháp xây dựng kế hoạch quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Anh	49
Bảng 2.10.	Ý kiến đánh giá của CBQL và giáo viên về việc tổ chức thực hiện hoạt động dạy học môn Tiếng Anh ở các trường PTDTBT tiểu học.....	52
Bảng 2.11.	Ý kiến đánh giá của CBQL và giáo viên về thực trạng chỉ đạo hoạt động dạy học môn Tiếng Anh ở các trường PTDTBT tiểu học.....	55
Bảng 2.12.	Ý kiến đánh giá của CBQL và giáo viên về kiểm tra, đánh giá kết quả dạy học môn Tiếng Anh ở các trường PTDTBT tiểu học.....	58
Bảng 2.13.	Ý kiến đánh giá của CBQL và giáo viên về các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Anh ở các trường PTDTBT tiểu học huyện Nậm Pồ, tỉnh Điện Biên.....	60
Bảng 3.1.	Kết quả khảo sát mức độ cần thiết của các biện pháp quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Anh ở các trường PTDTBT tiểu học.....	81
Bảng 3.2.	Kết quả khảo sát tính khả thi của các biện pháp quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Anh của các trường PTDTBT tiểu học	83

MỞ ĐẦU

1. Lí do chọn đề tài

Ở Việt Nam trong những năm gần đây, đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước trong giai đoạn công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế, môn ngoại ngữ đã được đưa vào giảng dạy cho người học ở các cấp học và chương trình đào tạo nghề. Tuy nhiên, những đánh giá về chất lượng dạy học chưa được nghiên cứu có hệ thống, đặc biệt là năng lực sử dụng ngoại ngữ nói chung và Tiếng Anh nói riêng của người học chưa được khẳng định trong thực tiễn.

Vậy làm thế nào để quản lý tốt việc dạy tiếng Anh nói chung và dạy tiếng Anh nói riêng trong các trường Tiểu học? Đây là câu hỏi không dễ trả lời cho các nhà quản lý giáo dục. Vì thế cần quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Anh trong trường Tiểu học trên cơ sở quản lý hoạt động dạy của giáo viên, đảm bảo các hoạt động dạy học tích cực được sử dụng đúng yêu cầu, quy trình đề ra và đạt hiệu quả cao nhất; quản lý việc học của học sinh sao cho các em được tạo hứng thú và các điều kiện học tập tốt nhất. Song song với quản lý giáo viên và học sinh thì việc quản lý tốt chương trình, sách giáo khoa, cơ sở vật chất phục vụ cho dạy học tiếng Anh cũng là yếu tố giúp cho việc dạy tiếng Anh ở trường Tiểu học đạt hiệu quả cao.

Hiện nay, đổi mới quản lý hoạt động dạy học tiếng Anh trong trường Tiểu học là một xu thế tất yếu nhằm đáp ứng những yêu cầu ngày càng cao của xã hội về chất lượng đào tạo tiếng Anh, góp phần cho sự thành công về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo.

Sự nghiệp giáo dục và đào tạo của huyện Nậm Pồ tỉnh Điện Biên những năm qua được các cấp uỷ Đảng, chính quyền lãnh đạo, chỉ đạo và nhân dân các dân tộc trong huyện chăm lo phát triển đồng bộ cả về quy mô và chất lượng. Hệ thống trường lớp học được củng cố, xây dựng ở các cấp học; cơ sở vật chất nhà trường ngày càng được cải thiện, số phòng học kiên cố ngày càng tăng. Đội ngũ giáo viên từng bước được ổn định về số lượng và nâng cao dần về chất lượng. Công tác xã hội hoá giáo dục được quan tâm. Chất lượng dạy và học từng bước đã được nâng lên. Qua thực tế dự giờ tại đơn vị trường tiểu học trên địa bàn huyện Nậm Pồ, tỉnh Điện Biên, tôi nhận thấy học sinh người dân tộc thiểu số khi học Tiếng Anh gặp một số khó khăn sau:

Thứ nhất, học sinh trường Tiểu học trên địa bàn huyện, đa số là con em dân tộc thiểu số, việc được tiếp cận với công nghệ thông tin là một vấn đề khó khăn. Chính vì vậy mà vốn từ, kiến thức, kỹ năng của các em rất hạn chế, ảnh hưởng đến quá trình học tiếng Anh mới. Thứ hai, đa số học sinh là dân tộc thiểu số, sự tiếp xúc với môi trường xã hội còn hạn chế, nên rất nhút nhát, sự hiểu biết cũng nhiều hạn chế, đặc biệt vốn từ tiếng Việt còn hạn chế, với các em Tiếng Việt đã là ngôn ngữ thứ hai do vậy kỹ năng giao tiếp và lĩnh hội thông tin chưa được tốt, nên việc dạy - học tiếng Anh đối với giáo viên và học sinh còn nhiều khó khăn. Thứ ba, các chủ đề trong sách giáo khoa tiếng Anh mới tuy rất phù hợp với lứa tuổi học sinh nhưng có một số kiến thức còn khá xa lạ với học sinh dân tộc thiểu số nên việc giao tiếp còn gặp khó khăn. Một tiết học bao gồm nhiều lượng kiến thức khác nhau nên giáo viên khá vất vả để truyền tải được hết, học sinh cũng khó tiếp thu hơn. Thứ tư, để học tốt môn Tiếng Anh người học phải thường xuyên trau dồi kiến thức kết hợp với thực hành giao tiếp. Nhưng đa số học sinh chỉ học tại các tiết học trên lớp, chưa có ý thức tự học ngoài giờ, chưa có ý thức thực hành giao tiếp Tiếng Anh với các bạn. Điều này ảnh hưởng không nhỏ tới các tiết dạy. Thứ 5, đội ngũ giáo viên tiếng Anh hiện nay còn chưa đồng đều về trình độ; khả năng giao tiếp, sử dụng tiếng Anh, phương pháp giảng dạy của một bộ phận giáo viên chưa đáp ứng các tiêu chuẩn do Bộ GD&ĐT yêu cầu dẫn đến hiệu quả dạy học chưa cao.

Xuất phát từ những điều nêu trên, chúng tôi lựa chọn vấn đề: ***“Quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Anh ở các trường phổ thông dân tộc bán trú tiểu học huyện Nậm Pồ, tỉnh Điện Biên”*** làm đề tài luận văn để nghiên cứu.

2. Mục đích nghiên cứu

Trên cơ sở nghiên cứu lí luận và thực tiễn, luận văn đề xuất một số biện pháp quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Anh ở các trường phổ thông dân tộc bán trú tiểu học huyện Nậm Pồ, tỉnh Điện Biên, góp phần nâng cao chất lượng dạy học môn Tiếng Anh ở các trường tiểu học, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay.

3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu

3.1. Khách thể nghiên cứu

Quản lý hoạt động dạy học môn Tiếng Anh ở trường phổ thông dân tộc bán trú tiểu học.